

2026Z04980

(ingezonden 12 maart 2026)

Vragen van de leden Straatman en Tijs van den Brink (beiden CDA) aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Werk en Participatie over de berichten dat kwetsbare vrouwen hun kind afstaan en de rol van instanties bij afstandsprocedures.

Heeft u kennisgenomen van de artikelen "Arbeidsmigrant Jagoda stond haar eerste kind af. "We hadden zelfs geen geld voor luiers"" en "Afstandsmoeders boos over druk op arbeidsmigranten om baby af te staan: "Hebben ze dan niets geleerd van het verleden?"" 1) en 2)

Hoe beoordeelt u de in dit artikel beschreven situatie waarin een arbeidsmigrant na verlies van werk en huisvesting tijdens haar zwangerschap uiteindelijk haar kind heeft afgestaan voor adoptie? Hoe reflecteert u op de reactie van afstandsmoeders die grote parallellen zien in de behandeling van arbeidsmigranten door Fiom en de Raad voor de Kinderbescherming en hun eigen situatie?

Klopt het dat vrouwen die overwegen hun kind af te staan in het kader van de procedure, een document moeten ondertekenen dat in de praktijk bekendstaat als een afstandsverklaring of een vergelijkbaar document dat de procedure richting afstand en adoptie in gang zet?

Wat is het beleid van Fiom rondom afstandsverklaringen? Kunt u in kaart brengen hoe vaak in de afgelopen 5 jaren via afstandsverklaringen afstand is gedaan van een kind? Wat is de juridische status en betekenis van een dergelijke verklaring of document binnen de huidige adoptieprocedure?

Bent u het ermee eens dat zonder wettelijke basis geen gebruik zou moeten worden gemaakt van afstandsverklaringen?

Op welke wijze wordt aan vrouwen die een dergelijk document ondertekenen, duidelijk gemaakt dat dit document geen onherroepelijke afstand van hun kind betekent en dat zij op hun beslissing kunnen terugkomen?

Hoe wordt gecontroleerd of vrouwen die een dergelijk document ondertekenen, daadwerkelijk begrijpen wat zij ondertekenen, met name wanneer sprake is van taalbarrières, een kwetsbare sociaaleconomische positie of afhankelijkheid van anderen?

Hoe verhoudt het gebruik van een dergelijke verklaring zich tot de bevindingen van eerdere onderzoeken naar afstand en adoptiepraktijken, waarin is vastgesteld dat verklaringen die vrouwen in het verleden ondertekenden, geen zelfstandige rechtsgeldigheid hadden, maar wel de indruk konden wekken dat afstand juridisch onherroepelijk was?

Hoe beoordeelt u signalen van belangenorganisaties van afstandsmoeders en afgestane kinderen dat vrouwen ook nu nog de indruk kunnen krijgen dat zij juridisch afstand doen van hun kind

wanneer zij een dergelijk document ondertekenen?

Welke rol speelt Fiom bij de begeleiding van vrouwen die overwegen hun kind af te staan en welke verantwoordelijkheid draagt deze organisatie bij het informeren van vrouwen over de juridische betekenis van documenten die zij ondertekenen?

Bent u het ermee eens dat uitgangspunt van het familierecht behoud van de familierechtelijke betrekkingen tussen moeder en kind is en dat Fiom een cruciale rol speelt om onbedoeld zwangere vrouwen te beschermen tegen externe druk tot verbreking van die familierechtelijke betrekkingen?

Indien het antwoord op de vorige vraag positief is, hoe beoordeelt u de pagina op de website van Fiom, getiteld: “Arbeidsmigrant en ongewenst zwanger”? Bent u het ermee eens dat de daarin door Fiom beschreven opties niet bijdragen aan behoud van familierechtelijke betrekkingen?

Wat gaat u doen om te voorkomen dat onbedoeld zwangere arbeidsmigranten geen reële keuzevrijheid ervaren en tegen hun wil afstand doen?

Welke rol speelt de Raad voor de Kinderbescherming bij de procedure wanneer vrouwen overwegen hun kind af te staan en op welke wijze wordt daarbij getoetst of de keuze van de moeder vrij en weloverwogen tot stand komt?

In hoeverre wordt bij de begeleiding van vrouwen die overwegen hun kind af te staan, expliciet gekeken naar hun sociaaleconomische omstandigheden, zoals verlies van werk, inkomen of huisvesting tijdens zwangerschap?

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het aanstaande commissiedebat over personen- en familierecht op 16 april 2026?

1) NRC, 6 maart 2026 (https://www.nrc.nl/nieuws/2026/03/06/arbeidsmigrant-jagoda-stond-haar-eerste-kind-af-we-hadden-zelfs-geen-geld-voor-luiers-a4918411?gift_token=4918411~1773481042~1SLSQ72qTjayHIN4Px9Hrw~R9BIR7t-VuG4aap6YS3KqsBITf_fKreGCDEY_XQolRY).

2) Noordhollands Dagblad, 10 maart 2026 (<https://www.noordhollandsdagblad.nl/uitgelicht/afstandsmoeders-boos-over-druk-op-arbeidsmigranten-om-baby-af-te-staan.-hebben-ze-dan-niets-geleerd-van-het-verleden/140382535.html>).